

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

שיחות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ש"פ בהר-בחוקותי, מבה"ח סיון, ה'תשכ"ו

כ"ה אייר – לנשי ובנות חב"ד – ה'תשכ"ו

יו"ל לש"פ אמור, כ"ף אייר, ה'תשע"ב

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושתים לבריאה

שנת המאתיים להסתלקות-הילולא של כ"ק אדמו"ר הזקן

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ אמור, כ"ף אייר הבעל"ט, הננו מוציאים לאור חלק מהתוועדות ש"פ בהרב־בחוקתי, מבה"ח סיון, ושיחת כ"ה אייר ה'תשכ"ו — הנחה בלתי מוגה (תדפיס מתורת מנחם — התוועדויות כרך מו).

*

בתור הוספה — כמה מכתבים (תדפיס מכרכי "אגרות־קודש — מילואים" מהשנים תרפ"ה-תשל"ה, שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנוזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

י"ד אייר, פסח שני, ה'תשע"ב
שנת המאתיים להסתלקות־הילולא של כ"ק אדמו"ר הזקן
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2012 by

LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610 • Fax. (206) 666-1770

E-mail: info@lahak.org • Internet: <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a trademark of Merkos L'inyonei Chinuch, Inc.

5772 • 2012

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

Tel. (718) 604-2610 Fax. (206) 666-1770

נדפס בסיוע ולזכות בנימין בן חדה ומשפחת פדרמן ולזכות אמם חדה בת לאה רייזל

בס"ד. שיחת ש"פ בהר"ב חוקותי, מבה"ח סיון, ה'תשכ"ו.

בלתי מוגה

א. ספירת העומר — שייכת הן לחג הפסח והן לחג השבועות, ומקשרת ביניהם, כמודגש בכך שהתחלת הספירה היא "ממחרת השבת", "ממחרת יום טוב"¹ (יום ראשון של חג הפסח), וביום החמישים חוגגים את חג השבועות ("שהכתוב לא תלה חג הזה .. בכמה ימים לחודש, רק בחמישים לעומר"²).

אבל אעפ"כ, מובן ופשוט, שעיקר ענין ספירת העומר הוא הכנה לקבלת התורה בחג השבועות (יותר מהשייכות לחג הפסח).

וכמ"ש הר"ן³: "בהגדה .. אמרו בשעה שאמר להם משה תעבדון את האלקים על ההר הזה"⁴, אמרו לו ישראל, משה רבינו, אימתי עבודה זו, אמר להם, לסוף חמישים יום, והיו מונין כל אחד ואחד לעצמו, מכאן קבעו חכמים לספירת העומר .. מחשבין נ' יום לשמחת התורה כמו שמנו ישראל באותו זמן" — שמזה מובן, שעיקר ענין הספירה היא ההשתוקקות למ"ת, וזוהי ההכנה לקבלת התורה.

ב. והענין בזה:

בספירת העומר יש שבעה שבועות — כנגד שבעת המדות, שבהם בא לידי ביטוי כללות חיי האדם הקשורים עם ענין המדות והרגש הלב, ומהם נמשך במחשבה דיבור ומעשה [ועד שאפילו ענין המוחין קשור עם ענין המדות, שלכן אמרו רז"ל⁵ "לעולם ילמוד אדם תורה במקום שלבו חפץ", שכן, במקום שלבו חפץ, יצליח יותר בלימודו, כיון שמדות פועלים גם על המוחין⁶], וכך הוא בנוגע לכללות ישראל, כמבואר בענין "חכמות בנתה ביתה חצבה עמודי' שבעה"⁸, דקאי על כנסת ישראל, שכלולה משבע דרגות, וכמבואר בלקוטי תורה⁹ על הפסוק¹⁰ "בהעלותך

(7) ראה אור"ת להה"מ סת"ד (ק, ב). אוה"ת

לך לך (כרך ד) תרפג, א. חנוכה (כרך ה)

תתקלא, א. בהעלותך ע' שכב. סה"מ תרל"ד

ע' רלז. תרע"ח ע' שמג.

(8) משלי ט, א.

(9) ר"פ בהעלותך (כט, ג).

(10) ר"פ בהעלותך (ח, ב).

(1) אמור כג, טו ובפרש"י.

(2) שו"ע אדה"ז אור"ח סתצ"ד ס"א.

(3) סוף פסחים.

(4) שמות ג, יב.

(5) ע"ז יט, א.

(6) ראה גם תור"מ חמ"ג ס"ע 138 (ואילך)

הערה 7. וש"נ.

את הנרות גו' יאירו שבעת הנרות", ש"כללות נש"י נק' מנורה, ויש בה בחי' ז' נרות שהם ז' מדרגות בעבודת ה', יש עובד מאהבה וכו'" — כל שבעת המדות.

[ולהעיר, שכשם שישנו הענין דמספר שבע באדם, שנקרא "עולם קטן"¹¹, נקבע כן גם בעולם — שישנם שבעת ימי השבוע, כולל גם יום השבת, החל מ"שבת בראשית", עליו נאמר¹² "ויכל אלקים ביום השביעי מלאכתו גו'", וכפי שמפרש רש"י (מדברי המדרש¹³) "מה הי' העולם חסר מנוחה באת שבת באת מנוחה, כלתה ונגמרה המלאכה", והיינו, שיום השבת השלים את כללות ענין בריאת העולם, וכך הוא בכל השבתות של כל השנה, שכולם נקראים בשם "שבת בראשית"¹⁴].

ובנוגע לז' המדות, שבהם צריך להיות בירור הרע וכו', בתור הכנה לקבלת התורה — לא מספיק הבירור באופן כללי ובאופן מקיף, אלא הבירור צריך להיות באופן של עבודה פנימית ופרטית ועד לפרטי פרטיות (וע"ד המבואר בשער היחוד¹⁵ שלא די בהתבוננות כללית, אלא יש צורך בהתבוננות פרטית כו'), והיינו, כפי שכל מדה כלולה מכל שבעת המדות, שבע פעמים שבע, שזוהי העבודה במשך מ"ט ימי ספירת העומר, וזוהי ההכנה לקבלת התורה שנעשית לפי אופן העבודה בספירת העומר.

והרי ענין ספירת העומר שייך לכל אחד מישראל, כדברי הגמרא¹⁶: "וספרתם לכם", שתהא ספירה לכל אחד ואחד" (שכל אחד חייב לספור), והיינו, שאין זה כמו מ"ש בפרשת השבוע¹⁷ "וספרת לך שבע שבתות שנים גו'", שחייב הספירה הוא על בית דין ("אבית דין קאמר להו רחמנא"¹⁸), משא"כ בספירת העומר החייב הוא על כל אדם, וגם בזמן שאין ביהמ"ק קיים¹⁹; ועי"ז נעשית אצל כאו"א מישראל ההכנה לקבלת התורה.

ג. ובספירת העומר גופא — כמו בכל ענין — ישנו עצם הענין, ולאח"ז ישנו גם הסך-הכל בנוגע לפועל:

עד ל"ג בעומר ישנו עצם הענין דספירת העומר — בירור עצם

(11) תנחומא פקודי ג. ועוד.
 (12) בראשית ב, ב.
 (13) ראה ב"ר פ"י, ט.
 (14) פרש"י משפטים כג, יב. פרשתנו (בהר)
 כה, ב (הובא לקמן ס"ו). ועוד.
 (15) לאדהאמ"צ — בתחלתו, ובפ"ד.
 (16) מנחות סה, ב (ובפרש"י).
 (17) בהר כה, ח.
 (18) תוד"ה וספרתם — מנחות שם.
 (19) ראה שו"ע אדה"ז או"ח רסתפ"ט. וש"נ.

המדות, שעיקרם הם חמשת המדות מחסד עד הוד (בלשון הקבלה: חמשה מדות אינון²⁰, ובהם כלולים גם יסוד ומלכות), ובהוד גופא — עד להוד שבהוד; ולאחרי ל"ג בעומר ישנו הסך-הכל מכל מה שפעל עד עתה בהכנה למ"ת באופן שיומשך ויבוא בפועל, שזהו ענינם של המדות שלאחרי הוד — יסוד ומלכות.

וכיון ש"לא ברא (הקב"ה) דבר אחד לבטלה"²¹, הרי מובן, שכן הוא גם בנוגע לענינו של ל"ג בעומר, שבו נפעל עיקר הענין דספירת העומר, שבודאי אין זה לבטלה, כך, שבל"ג בעומר מתחיל כבר הענין דמ"ת.

ד. ובפרטיות יותר:

(א) בל"ג פסקו תלמידי רבי עקיבא למות²².

והענין בזה — כידוע²³ שענין המיתה הוא מצד החסרון בענין החכמה, שהרי "החכמה תחי"²⁴, והרי אמיתית ענין החכמה הר"ע התורה — חכמתו (ורצונו) ית'. וכיון שבל"ג בעומר נעשה הענין דמ"ת, ענין החכמה, הרי זה פעל שפסקו למות.

ומובן, שענין זה פועל ונמשך גם בימים שלאחרי ל"ג בעומר, שלכן יש דעה בשו"ע²⁵ שמל"ג בעומר ואילך נפסק ענין האבילות שבימי ספירת העומר. ואף שאין נוהגין כן²⁶, הרי זוהי דעה שבאה בגלוי באופן של הבנה והשגה בתורה, ו"אלו ואלו דברי אלקים חיים"²⁷, אלא שהתורה על הרוב תדבר²⁸, ולא אצל כולם יכול הדבר להתקבל באופן שיחדור את הגשמיות ויומשך בגלוי בפועל, אבל בודאי שכן הוא בפנימיות וברוחניות.

(ב) ל"ג בעומר הוא יום ההילולא של רשב"י, יום שמחתו²⁹, שבו גילה גילויים נעלים ביותר בפנימיות התורה (כמסופר באידרא זוטא³⁰), והיינו לפי שבל"ג בעומר מתחיל כבר הענין דמ"ת.

25) ראה שו"ע אדה"ז שם. וש"נ.
26) ראה נטעי גבריאל הל' פסח ח"ג פמ"ח ס"ז. וש"נ.

27) עירובין יג, ב. וש"נ.
28) ראה מו"נ ח"ג פל"ד.
29) ראה פע"ח שער ספה"ע פ"ז. מ"ח מס' אייר סיון פ"ו מ"ר"ז.
30) זח"ג רפ"ו, ב ואילך.

20) ראה זח"ג רנד, א. הובא במאמרי אדה"ז הנחות הר"פ ריש ע' נו. וראה גם סה"מ תרצ"ב ס"ע ססד. וש"נ.

21) שבת עז, ב.
22) מאירי יבמות סב, ב (בשם הגאונים).
23) טושו"ע (ואדה"ז) או"ח סתצ"ג ס"ב (ס"ה).
24) ראה תו"א תצוה (בהוספות) קי, ד. ובכ"מ.

24) קהלת ז, יב.

ומובן, שאין זה גילוי שהי' רק בשביל ל"ג בעומר, ונסתלק לאח"ז, אלא זהו גילוי שנמשך גם לאח"ז, כי, אע"פ שרשב"י צוה להעלים את הסודות שגילה אז, באמרו: "ר"א יכתוב .. ושאר חברי ירחשון בלבייהו", מ"מ, הא גופא שסודות התורה נאמרו אז בדיבור, ה"ז ענין של גילוי,

— וכידוע מ"ש רבינו הזקן³¹ אודות המגיד, ש"הי' נוהג כשנפלה לו איזה השגה במוחו הי' אומרה בפה, אף שלא יבינו השומעים כ"כ .. בכדי להמשיך את ההשגה .. בזה העולם .. עי"ז שמדברה בצירופי אותיות הדיבור כו", והיינו, שהדיבור כשלעצמו הו"ע של גילוי, והחסרון הוא רק מצד המקבל, אבל מצד הנותן נפעלו כבר כל הענינים — ובפרט לאחרי שנמשכו בלבו של התלמיד, ועד שבאו גם בכתב, שזהו ענין של מעשה בעולם העשי', הרי בודאי שזהו גילוי שנמשך גם בימים שלאח"ז.

ה. ובעמדנו לאחרי ל"ג בעומר, ובפרט ביום השבת שלאחריו, שבו נעשית העלי' והשלימות בכל עניני ל"ג בעומר³² — כבר נשלמו כל עניני ההכנה למ"ת, ומתחיל כבר הענין דמ"ת, כולל ובמיוחד הגילוי דפנימיות התורה.

ובפרט בדורנו זה, דרא דעקבתא דמשיחא, אשר, כדברי רשב"י³³ הנה אפילו "רביא" ילמדו פנימיות התורה.

ובהמשך לזה יהי' גם בחג השבועות הגילוי של פנימיות התורה — כידוע הפתגם³⁴ שלא יהי' עוד הפעם מ"ת, אלא יהי' הגילוי דפנימיות התורה ("טל אורות", טל תורה ואור תורה כו'³⁵), ועד לתכלית השלימות בזה — בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

וע"פ דברי רשב"י "יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין"³⁶, הרי זה "דור זכאי"³⁷, ובמילא, בא משיח, וגואל את כל בני בגאולה האמיתית והשלימה, באופן ד"ואולך אתכם קוממיות"³⁸, במהרה בימינו.

* * *

ע' קסז. תרפ"ה ע' קצט. תש"ט ע' 57. ועוד.
 (35) ראה אג"ק חכ"ב ע' צז בהערה ד"ה טל תורה. וש"נ.
 (36) סוכה מה, ב.
 (37) ראה סנהדרין צח, א.
 (38) פרשתנו (בחוקותי) כו, יג.

(31) מאמרי אדה"ז הקצרים ע' תסד. וש"נ.
 (32) ראה לקו"ת פרשתנו (בהר) מא, א.
 ובכ"מ.
 (33) זח"א קיה, א.
 (34) ראה סה"מ תרכ"ו ע' שכו. תרנ"ו ע' שנו. המשך תרס"ו ע' כג. ע' תקמו. תער"ב ח"א ע' שסו. סה"מ עטר"ת ע' רצא. תרפ"א

בס"ד. שיחת יום א' פ' במדבר, כ"ה אייר, ה'תשכ"ו

— להכינוס דנשי ובנות חב"ד תחינה* —

בלתי מוגה

א. עומדים¹ אנו עתה בעיצומם של ימי ספירת העומר — הימים שמקשרים את הימים טובים פסח ושבעות — קרוב יותר לחג השבועות. חג השבועות הוא "זמן מתן תורתנו" — שבו עשה הקב"ה אותנו (ע"י התורה) לעם, עם שלו, עם אלקי, והעניק לנו חירות אמיתית² — התורה היא חיינו³, חיות אלקית, שהחזיקה אותנו בכל שינויי המצבים והמאורעות במשך אלפי שנה מאז שניתנה לנו, ובכח התורה נמשך ללכת הלאה, עד לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

בכדי לקבל דבר יקר וטוב, ובפרט דבר שנוגע ומוכרח לחיים — נדרשת הכנה, במדה האפשרית, לפי תנאי הזמן והסביבה. וכן הוא בנוגע לקבלת התורה — שהקב"ה קבע לבנ"י שבעה שבועות אלו בתור זמן הכנה לקבל את המתנה היקרה של התורה. בימים אלו צריך כל יהודי — איש ואשה, גדול וקטן — להיות חדור כולו בהכנה הראוי' לקבלת התורה; לא להסתפק בכך שהקב"ה נותן את התורה, אלא להכשיר את עצמו להיות מקבל התורה, ועד שהתורה תהי' אצלו המנהיג ומורה-הדרך היחידי בחיי היום-יום, מקור החיים ויסוד כל מציאותו.

ב. כיון שהתורה היא היסוד של כל חיי בנ"י בכל פרטיהם, הרי מובן שהיא כוללת כל הדרוש לסדר החיים, שנחלק בכללות לב' אופנים: ישנו סוג חיים שמתבטא בדברים רגילים, יום-יומיים, שנחשבים למאורעות טבעיים, שבהם לא ניכרת השפעה של כחות מיוחדים; וישנו סוג של מאורעות בחיים שבהם מתבטאת הנהגה בלתי רגילה, על-טבעית, שמושפעת מכחות מיוחדים — התגלות של השגחה פרטית.

שני דרכי החיים הנ"ל נקראים בספרים⁴ הנהגה טבעית והנהגה

* ראה גם שיחת ש"פ בהו"ב, מבה"ח סיון בסופה (לעיל ע' 406). וש"נ.

1) נדפס (באידיש) ב"די אידישע היים" חוברת כח ע' א ואילך.

2) ראה אבות פ"ו מ"ב.

3) ראה ברכות סא, ב. ועוד.

4) ראה עקירה פ' בא עה"פ החודש גו' (שער לח). הובא ונת' באוה"ת בראשית יח, ב ואילך. ועוד.

נסית: הנהגה שהקב"ה מנהיג את העולם בדרך הטבע, שחוזרת ונשנית יום אחרי יום ושנה אחרי שנה; והנהגה שלמעלה מהטבע, שהם הנסים שמראה הקב"ה לאלו שראויים לכך. ואף שאין זה מאורע יום יומי, הנה ע"י התבוננות עמוקה בחיי היום-יום, יכול כל אחד להכיר ולהרגיש בחייו גם את ההנהגה הנסית, מתוך תקוה שהקב"ה ימשיך להנהיג אותו הן בהנהגה טבעית והן בהנהגה נסית, באופן טוב, ובשמחה וטוב לבב.

וכשם שהדברים אמורים בנוגע לכל אחד מישראל בתור פרט, כן הוא ביחס לעם ישראל בתור כלל. וכפי שהדבר מתבטא בכל דור עצמו, כן הוא בנוגע לכללות דברי ימי החיים של בניי מאז שנעשו לעם, ועוד לפניו — מאז שהעולם קיים.

חלוקה זו קיימת גם בתורה, שלימודה מביא לידי מעשה — קיום המצוות, שיש בהם שני סוגים: יש מצוות שתוכנן להזכיר ליהודי שידע שהנהגה טבעית וכל הענינים הטבעיים באים ומונהגים מהקב"ה; ויש מצוות שסגולתן מתבטאת בחיזוק ההכרה העמוקה שבעת הצורך מראה הקב"ה נס, ומתנהג עם בניי בכלל בדרך שלמעלה מהטבע.

ויש מצוות שכל אחת מהן כוללת ומורה על שני אופני הנהגת הקב"ה בעולם — הן ההכרה שהנהגה הטבעית היא בידיו של הקב"ה, והן תוקף הזכרון על הנהגה נסית, שהקב"ה מראה את חסדיו לבניי באופן שלמעלה מהטבע.

ג. אחת ממצוות אלו — היא המצוה שנקבעה לנושא הכינוס של נשי ובנות חב"ד בשנה זו — מצות שבת, שכוללת הוראה ומוסר-השכל בשני האופנים הנ"ל:

מצות שבת היא חלק מעשרת הדברות, שנאמרו בתורה ב' פעמים. בפעם הראשונה — בפרשת יתרו — מבארת התורה את הטעם של מצות שבת: "כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ. . וינח ביום השביעי"⁵, ולכן, כאשר יהודי מקיים מצות שבת כפי שצוה הקב"ה, שלאחרי ש"ששת ימים תעבוד" יהי "יום השביעי שבת לה' אלקיך"⁶, ע"י שמירת קדושת השבת כפי רצון ה' — אזי מתעוררת ומתחזקת אצלו האמונה וההכרה השכלית שהעולם אינו מציאות בפני עצמו ח"ו, אלא הקב"ה בראו ומנהיגו באופן של ששת ימים של בריאה ויום שביעי של שבת.

(6) שם, יר"ד.

(5) כ, יא.

ואותם שבעת ימי בראשית חוזרים ונשנים בכל שבוע⁷: הקב"ה מקיים את העולם בתמידות, וע"פ המבואר בחסידות⁸ — מהוה הקב"ה "בכל יום תמיד מעשה בראשית"; בכל יום תמיד נברא העולם מחדש ע"י הקב"ה כמו בששת ימי בראשית, ובבוא יום השבת נח הקב"ה ומצווה זאת גם על בניו. וכאשר יהודי מקשר ומאחד, כביכול, את הנהגתו עם הנהגת הקב"ה, אזי נעשה "שותף" עם הקב"ה, בורא ומנהיג העולם.

ונמצא שתוכן ענין השבת הוא — הבעלות של ההשגחה העליונה בשייכות להנהגה טבעית.

ואילו בפרשת ואתחנן⁹ — שבה חוזרים ונשנים עשרת הדברות — נאמר "וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים ויוציאך ה' אלקיך משם ביד חזקה ובורזע נטוי" על כן צוה ה' אלקיך לעשות את יום השבת, והיינו, שיום השבת מזכיר לבניו שהקב"ה הוציא אותם ממצרים ע"י מעשי נסים, בדרך שלמעלה מהטבע, כדי שיהיו (בני חורין מפרעה מלך מצרים בזמנו, וגם מכל הגבלות (מצרים) העולם בכל זמן, ויהיו) עבדים להקב"ה לעולם.

החירות הנסית ממצרים והעבדות להקב"ה, מתבטאים בכך שיהודי שומר את השבת, ע"י שמונע את עצמו מעשיית דבר האסור, ומקדש את עצמו ע"י המצוות שצריך לקיימם ביום זה. ובכך מראה יהודי את ידיעתו וזכרונו התמידי והמוכרחי לחייו, שגם עתה מנהיג הקב"ה את בניו בהנהגה נסית, למעלה מהטבע, כמו ביצי"מ.

כלומר: מחד גיסא, צריך יום השבת להחדיר אצל יהודי את התודעה וההכרה — שיהי' חדור בה גם בימות החול — שגם הנהגת העולם בדרך הטבע היא לאמיתו של דבר השגחה פרטית של הקב"ה, שבורא ומהוה תמיד את העולם בכל פרטיו; ומאידך גיסא, צריך יום השבת להחדיר אצל יהודי את הזכרון התמידי והמוכרחי, שלא רק ביצי"מ הראה הקב"ה נסים, ואילו עכשיו הננו עבדים ח"ו לסביבה, כמו אוה"ע, שנתונים תחת חוקי העולם, גם אם אינם בהתאם לציווי התורה ומנוגדים אליה, אלא צריך לזכור שכשם שביצי"מ אמר הקב"ה "עבדי הם"¹¹, "ולא עבדים לעבדים"¹², היינו, שבניו הם עבדים אך ורק

7 ראה לקו"ת שה"ש כה, סע"א. ובכ"מ.
8 תניא שעהייה"א בתחלתו. ובכ"מ.
9 שבת י"ד, א. קיט, ריש ע"ב.
10 ה, טו.
11 בהר כה, מב. שם, נה.
12 קידושין כב, ב. וש"נ.

להקב"ה, ולחלוטין אינם תחת מרותם של אלו שבעצמם אינם אלא עבדים, כך צריך יום השבת לשמש בתור זכרון והוראה יום-יומיים, שכאשר יהודי פוגש מצב של ניגוד בין דרישת העולם לצייוי התורה בשולחן ערוך — אזי "עבדי אתם" ! רק בעלותו של הקב"ה שולטת על יהודי; והנהגתו של הקב"ה עם בני"ה היא תמיד למעלה מהטבע, הנהגה נסית מופלאה.

ואז ברור הדבר שתהי' לו שבת מנוחה; והרי שבת הוא יום ש"מיני' מתברכין כולהו יומין"¹³, כך, שע"י קיום מצות שבת כדבעי, מתברכים מהשבת כל ימי השבוע בקדושה וברכה.

ד. וכמדובר בהזדמנות קודמת¹⁴ — מתחילה ההכנה והכניסה לשבת לפני התחלת המעט-לעת של יום השבת:

דקות אחדות לפני כן — צריך להדליק נרות שבת, ולהכניס אורה בעולם שהוא עדיין חולין. ועל אורה זו מברכים "אשר קדשנו במצוותיו וצונו להדליק נר של שבת קודש". נרות שבת צריכים להאיר בביתו של יהודי, באופן שמיום השבת נעשים מוארים לאח"ז גם ימות החול; ומביתו של היהודי צריכה האורה להתפשט בכל הסביבה.

ובהכרח שמצות נרות שבת היא בזמן הכנסת השבת, כדי להאיר גם את החולין. ובזה מתבטא גם תוכן ענין השבת: בכחו של יהודי לפעול — ע"י מצוות הקב"ה — שגם בית שמצד עצמו יכול להיות חסר בו ח"ו האורה הדרושה, יהפוך לבית מואר וקדוש, שמח ומאושר בגשמיות וברוחניות.

וע"פ פס"ד השולחן ערוך¹⁵, על יסוד הוראת המשנה והגמרא¹⁶ — נתן הקב"ה מצוה זו בעיקר לנשים, כך, שזהו התפקיד והזכות שניתן לאשה בישראל, שתוכל לפעול את ההכנה והכניסה של אור וקדושת השבת, באופן שיומשך ויאיר בכל ימות החול.

ה. וזהו גם הלימוד ומוסר-השכל מסיפור חז"ל במדרש¹⁷ אודות הראשונה מאמותנו (שרה רבקה רחל ולאה): כאשר שרה אמנו הדליקה ביום ששי נר שבת, הנה למרות שכמות השמן היתה מספיקה לדלוק רק

(15) טושו"ע (ואדה"ז) אר"ח סרס"ג ס"ג

(13) זח"ב סג, ב. פח, א.

(14) ראה שיחת יום א' פ' בהר"ב, כ"א (ס"ה).

(16) שבת לא, ב ואילך.

אייר (לכינוס דנשי ובנות חב"ד) תשכ"א ס"ד

(17) ב"ר פ"ס, טז. הובא בפרש"י עה"ת

(תומ"ח"ל ע' 301).

חיי שרה כד, טז.

במשך השעות הדרושות כשבת, דלקו הנרות והאירו עד לערב שבת הבא. דבר זה הי' ככתה בגלל גודל צדקתה ומעשי' הטובים.

וההוראה מזה: כל אשה בישראל נקראת בת שרה רבקה רחל ולאה, והיינו, שכל אשה בישראל יש לה בירושה כח על-טבעי זה, שכאשר מדליקה נרות שבת בברכה — שהקב"ה קידשה בציווי זה ונתן לה את הכח הדרוש לזה — יומשכו אור וחום השבת לא רק במשך יום השבת, אלא ילכו ויחדרו גם את כל ימי השבוע עד ליום ששי הבא, שאז תחזור ותדליק נרות שבת מתוך קדושה מתודשת, תוספת אור וחום.

וכאמור לעיל, שעיי"ז נעשה ביתו ואורח חייו של היהודי מאור בשני האופנים: הן במאורעות היום-יום הרגילים והטבעיים, והן במאורעות שאינם רגילים — בכל א' מב' האופנים, מונהג היהודי ומוגן ע"י הקב"ה, "שומר ישראל"¹⁸.

ועיי"ז שכל אחד מישראל הופך את ביתו למשכן ומקדש להקב"ה, בית שבו שורה הקב"ה — "ושכנתי בתוכם"¹⁹, "בתוך כל אחד ואחד"²⁰ — בית שגם ימות החול מתעלים בהעילוי והקדושה של שבת ויום טוב, אזי יגן עלינו הקב"ה בכל הזמנים, ויוליכנו עד ליום המואר של הגאולה האמיתית והשלימה, במהרה ממש ("גָאָר אין גיכין"), ע"י משיח צדקנו.

ו. השי"ת יברך את כל אחת מכן, וכולכן יחד, להאיר את בתיכם ואת הבתים שמסביבכם בקדושת התורה ומצוות — "קדשנו במצוותיו", ואור זה יאיר ויבהיק הן את דרך החיים הרגילה והנורמלית, והן את המאורעות הבלתי רגילים,

כך, שבכל מקום ותמיד תאיר הידיעה וההכרה: הקב"ה נמצא יחד אתנו, אנחנו עמו של הקב"ה והקב"ה הוא אלקינו שמנהיג אותנו.

ותזכו להנהיג את הבית מתוך בריאות ושמחה, לחנך ולגדל את הילדים לתורה לחופה ולמעשים טובים, ולהעמיד "דור ישרים יבורך"²¹ — דורות טובים ובריאים בגשמיות וברוחניות גם יחד.

(20) ראה אלשיך עה"פ. של"ה סט, א. ועוד.

(21) תהלים קיב, ב.

(18) תהלים קכא, ד.
(19) תרומה כה, ח.

הוספה

י"ט אייר, תש"ט

לועד הסניפי בפאריז

שלום וברכה!

על אסיפת ועד הפועל האחרונה של המרכז לעניני חנוך דנו על מצב עבודת ועד הסניפי בפאריז והחליטו:

א. בשים לב כי מחברי הועד הסניפי נסעו לארץ הקדושה, תבנה ותכוון, ממנה המרכז לעניני חנוך **ועד סניפי חדש**, וחבריו: ר' יהושע פינסאָן, ר' זלמן קצנלנבויגן, ר' שלמה סימאָנאָוויטש.

ב. הועד הסניפי מתבקש להשתדל בע"ה לחזק עבודתם בכל עניני המל"ח בכלל ובפרט בימי הקיץ אשר במידה ידועה אז שעת הכושר מיוחדת לעבודה חינוכית שם.

ג. הועד הסניפי מתבקש לעמוד בקשר מכתבים תדיר להודיע למרכז מהנעשה ונפעל.

ד. מובן מאליו כי רשות לועד הסניפי לספח אליו עוד חברים כראות בעיניו לתועלת העבודה.

תמה אני שלא אישרו קבלת מכתבי הקודם וגם לא ענו אדות קבלת תמיכה של מאה שקל שהקצבנו עבורם והודענום זה כבר.

והנני מאחל להם הצלחה רבה בעזרהש"י ומקוה לשמוע בשורות טובות מהם. רשימת חברי ועד הסניפי הנ"ל נתאשרה אתמל ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א.

ומענינא דיומא **אחרי** לג בעומר: כמה דעות בפוסקים בענין ימים אלו. אבל כבר ביאר בארוכה בשו"ת ד"ח האו"ח סל"ד סק"ז, שכל זה הוא מפני שלא מצאו טעם ושרש כו' אבל מאחר שכבר נודע ע"פ קדוש ה' האריז"ל כו' ושביום

לועד הסניפי בפאריז: לבתי הספר כו' ולצרכי הדפסה. אגרות נוספות אליהם — אג"ק חכ"א אגרת ז'תתטו, ובהנסמך בהערות שם.

כמה דעות בפוסקים בענין ימים אלו: ראה שו"ע אדה"ז או"ח סתצ"ג ס"ה ואילך. וש"נ. ד"נ: = דברי נחמי' (דובראָוונא).

הלי"ג מתגלה שם שהוא רחמים, אשר ע"כ אז פסקו כו' עכ"ל. וא"כ עכצ"ל שמאז בטלה גם הסיבה היינו מה שלא נהגו כבוד זה בזה, ואך שלום ואהבה ה"י ביניהם ובלשון ספר הכוונות והרביצו תורה ברבים.

בפ"ש כל הדו"ש ובברכת כט"ס

הרב מנחם שניאורסאהן

יושב ראש ועד הפועל

ב

בי"ה, ג' כסלו ה'תשי"ב

ברוקלין, נ.י.

עסקני הצבור הו"ח אי"א וכו' דהעיר בית לחם,
ובראשם הרה"ג הו"ח אי"א נו"מ עוסק בצ"צ וכו'
מוה"ר ישראל חסדן,
ד' עליהם יחיו.

שלום וברכה!

בנועם נודעתי אשר החליטו לבנות מקוה במחנם הט' ואשר בקרוב יתחילו לגשם את הענין הנעלה הזה בפועל.

למותר לבאר גודל ענין זה, ועד כמה הענין של טהרת המשפחה נוגע בקיום קהלה בישראל, ואצ"ל בקיום המשפחה, ואצ"ל בקיום בריאות הרוחני ובריאות הגשמי של ההורים והנולדים, אשר כל השתדלות בהטבת המצב בזה וכל ההוצאות הכרוכות בזה, אין עולים בשם לערך התועלת הכי נעלית והאושר הנצחי הנשפע על ידי זה בכל אלו שתתחזק שמירת טהרת המשפחה ע"ז, ומדתו של הקב"ה מדה כנגד מדה, אשר כל המשתתפים במפעל נעלה זה ישפיע להם השי"ת ברכה והצלחה בכל עניניהם הפרטיים.

וידוע מרז"ל בסוף יומא על הפסוק, מקוה ישראל ה', אשר מה מקוה

שלא נהגו כבוד זה בזה: יבמות סב, ב.
ובלשון ספר הכוונות: ענין ספ"ע דרוש יב.
יושב ראש ועד הפועל: מל"ח.

ב

בראש האגרת שבהעתק המזכירות נכתב: ע"י הרב ירמיי אלג'י — יאָהאַניסבורג.
ומדתו של הקב"ה מדה כנגד מדה: סנהדרין צ, סע"א. וראה סוטה ח, ב ואילך.
על הפסוק, מקוה ישראל ה': ירמיי יז, יג.

מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל, ועפ"י הנ"ל שמדתו של הקב"ה מדה כנגד מדה, הנה ע"י בנין מקוה לטהר את הטמאים, מובטחים אנו אשר השי"ת ברחמיו יטהרנו מכל טומאותינו ולבית קדשנו יקבץ נפוצותינו ע"י משיח צדקנו, אמן.

בברכת הצלחה בענייניהם הכללים וגם הפרטים בגו"ר.

נ"ב: מצו"פ המחאתי בסך ח"י שקל, בתור השתתפותי בהוצאות בנין המקוה.

ג

בי"ה, ל"ג בעומר, ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ.י.

לכבוד הו"ח אי"א נו"נ בחור מעם ומורם מעם
ודורש טוב לעמו בעל מדות תרומיות ענף עץ אבות
מו"ה שניאור זלמן שליט"א

נצטערתי להידיעה מפטירת אחותו מרת מרים ע"ה.

המקום ינחם את כ"י ואת כל המתאבלים בתוך שאר אבלי ציון וירושלים,
ומכאן ולהבא אך טוב וחסד ימצא אותו תמיד כל הימים.

אכפול איחוליי לבביים אשר חזרתו לארצנו הק' ולירושלים עיר קדשנו
תהי' בשנוי מזל לטובה ולחסד בטוב הנראה והנגלה, ובנוגע למצב הכללי
כשיחתנו – וישבתם לבטח בארצכם ונתתני שלום בארץ גו' והייתי לכם
לאלוקים ואתם תהיו לי לעם מעתה ועד עולם, וכנאמר ביום סגולה זה, הילולא
דרשב"י (זוהר ח"ג רצו, ב) כי שם ציוה ה' את הברכה חיים עד העולם, אורך
ימים ושנות חיים וגו'.

כבוד ובברכה.

ג

מו"ה שניאור זלמן: שזר. אגרות נוספות אליו – אג"ק חכ"ט אגרת י'תקצד, ובהנסמן
בהערות שם.

מרת מרים: איסקולסקי.

ובנוגע למצב הכללי כו': ראה גם שיחת ל"ג בעומר, בעת ה"פאָראַד", שנה זו (ה'תשכ"ז).
נרפסה בלקו"ש ח"ז בהוספות ע' 333 ואילך. קונטרס לש"פ בחקותי (ערב ל"ג בעומר) תשע"א.
וישבתם לבטח .. לי לעם: בחקותי כו', הי"ב.
כי שם .. עד העולם: תהלים קלג, ג.
אורך ימים ושנות חיים וגו': משלי ג, ב.

ועד הנחות בלה"ק

מכון להוצאה לאור תורת כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש וצוקללה"ה נבנ"מ ז"ע

Lahak Hanochos Inc. 788 Eastern Parkway, Suite 408, Brooklyn, N.Y. 11213

Tel. (718) 604-2610 Fax. (206) 666-1770 Email: info@lahak.org

ב"ה.

הגיע מבית הכורך

תורת מנחם

התוועדויות כרכים מדמה

ספר המאמרים תשכ"ה

בספרים אלו שיחות, מאמרים ומענות חדשים שלא ראו את אור הדפוס

שיחות ומאמרים אלו נלקטו אחד אחד מסלילי הקלטה ורשימות

שנרשמו בשעתם ע"י החוזרים שיחיו, ונשארו בכתובים עד לאחרונה

כן ניתן להשיג את סדרת הספרים

תשמ"ב – תשנ"ב (45 כרכים)

בחנויות הספרים המובחרות

ובחנות הספרים קה"ת בארה"ב ובאה"ק

לעילוי נשמת

הנגיד רוֹדֵף צדקה וחסד

הרה"ח ר' **ישכר דוב** בהרה"ח ר' **יונה ז"ל**

נפטר כ"ז אייר, ה'תשע"א

זוגתו מרת **מרים** ב"ר **אלתר מרדכי** ע"ה

נפטרה ראש חודש שבט, ה'תשע"א

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס על ידי בניהם

הרה"ת ר' **יונה מרדכי** והרה"ת ר' **משה אהרן צבי**

ומשפחתם שיחיו

ווייס

קאליפורניא